

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 560

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Meslek Vergisi ile İlgili Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması ve 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanununun 5 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, İzmir Milletvekili Hüseyin Aydemir ve 9 Arkadaşının, 26.5.1981 Tarih ve 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi ve Yozgat Milletvekili Lutfullah Kayalar ve 68 Arkadaşının, 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 1 - 11 inci Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/842, 2/424, 2/435)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K. Gn. Md.

18/101 - 2081/03513

1 . 5 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 26.4.1987 tarihinde kararlaştırılan «2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Meslek Vergisi ile İlgili Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması ve Emlak Vergisi Kanununun 5 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

26 . 5 . 1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 1 - 11 inci maddelerinde Meslek Vergisine dair hükümler yer almıştır. Aynı Kanunun 4 üncü maddesi ile bu vergiye dair tarifeler belediye ve meslek grupları itibariyle en az ve en çok miktarları belirlenerek aynı durumdaki mükelleflerin kayıtlı olduğu meslekî kuruluş esasına göre düzenlenmiş bulunmaktadır.

Mezkûr Kanunun 96 ncı maddesinin (B) fıkrasında yer alan maktu tarifelerin (Meslek Vergisi Dahil) Kanunda belirtilen en alt ve en üst sınırları aşmamak şartıyla mahallin çeşitli semtleri arasındaki sosyal ve ekonomik farklılıklar göz önünde tutularak belediye meclislerince tespit olunacağı; (C) fıkrası ile de, Meslek Vergisinin en az ve en çok miktarlarını on katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulunun yetkili kıldığı hüküm altına alınmıştır.

Meslek Vergisi, Ülkemizde ilk defa 1981 yılında 2464 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle beraber ve belediyelerin hizmet verebilmeleri imkânları da dikkate alınarak vergi sistemine dahil edilmiştir.

Sayıları 1720 civarında olan bütün belediyelerin Meslek Vergisi ile ilgili tarifelerini Kanunun kendilerine verdiği limitler içinde tespit etme yetkilerinin bulunması, bu verginin uygulanmasında paralellik ve birliğin sağlanmasına ve dolayısıyla bu vergiden beklenen gayeye ulaşılmasına engel olmuştur.

2 . 2 . 1981 tarihli ve 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun ile belediyelere toplam vergi gelirleri üzerinden pay verilmektedir. Söz konusu Kanunun 1 inci maddesi uyarınca verilen bu paylar, geçici 3 üncü maddeye göre yıllar itibarıyla farklı uygulanmıştır. Buna göre belediyelere genel bütçe gelirlerinden verilen paylar şu şekilde olmuştur.

Yıllar	Paylar
1984	7.15
1985	8.15
1986 ve 1987	8.55

Genel bütçe vergi gelirlerinden belediyelere giderek artan oranlarda pay verilmesinin yanında vergi gelirlerindeki artışlara paralel olarak da belediyelerin paylarında önemli artışlar sağlanmıştır. Bunun sonucu olarak Meslek Vergisinin yürürlükten kaldırılmasının belediyelerin gelirlerinde önemli bir azalma meydana getirmesi söz konusu değildir. Ancak bu verginin yürürlükten kaldırılması Meslek Vergisinin mükellefleri, özellikle esnaf ve sanatkârlar için büyük bir ferahlık sağlayacaktır.

Organize sanayi bölgeleri ile sanayi ve küçük sanat sitelerinin ötedenberi çeşitli teşvik araçları ve özellikle vergi teşvikleriyle Devlet tarafından desteklenmesine büyük önem verilmiştir. Bilindiği gibi 2982 sayılı Kanunla bu sitelerin yapımı 1988 yılı sonuna kadar her türlü vergi, resim ve harçtan muaf kılınmıştır. Sağlanan bu vergi teşviklerine bu Tasarı ile Emlak Vergisi geçici muafiyet de eklenmek suretiyle anılan siteler için bir önemli teşvik daha öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde ile; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Meslek Vergisi ile ilgili 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 inci maddeleri, genel gerekçede açıklanan sebeplerle yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 2. — Bu madde ile, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa geçici bir madde eklenerek, 1986 yılına ait olup 1987 yılında tarh edilen ve tahakkuk eden meslek vergilerinin terkin, tahsil olunanların ise red ve iade olunacağı hükme bağlanmaktadır. Daha önceki yıllara ait vergilerin tahsiline devam olunacağı tabiidir.

Böylece, 1986 yılında tarh edilen ve tahakkuk eden 1985 ve daha önceki yıllara ait vergi, gecikme zammı, gecikme faizi, tecil faizi ve cezaların tahsiline devam olunacaktır.

Madde 3. — Bu madde hükmü ile, organize sanayi bölgeleri ile sanayi ve küçük sanat sitelerindeki binalar, inşalarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren 5 yıl süreyle vergiden muaf tutulacaktır.

Madde 4. — Bu madde ile, Emlak Vergisi Kanununa geçici 17 nci madde eklenmiştir.

Bu Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan organize sanayi bölgeleri ile sanayi ve küçük sanat siteleriyle ilgili olarak inşaatları önceki yıllarda biten binalar da muafiyet uygulamasından yararlanacaklardır.

Söz konusu muafiyetin uygulaması organize sanayi bölgeleri ile sanayi ve küçük sanat siteleri inşaatlarının bittiği yıldan itibaren başlayacaktır. Buna göre inşaatı 1984 yılı içinde biten bir organize sanayi bölgesi içinde yer alan binaların Emlak Vergisi mükellefiyeti 1985 bütçe yılında başlayacağından, bu inşaatla ilgili olarak 1.1.1987 tarihinden itibaren başlayacak muafiyet ancak 3 yıl uygulanabilecektir. Aynı şekilde inşaatı 1985 yılında biten söz konusu binalar 4 yıl, 1986 ve daha sonraki yıllarda bitenler ise 5 yıl süre ile geçici muafiyetten yararlanacaklardır.

Ancak, bu Kanunla getirilen muafiyetten yararlanacak binaların, 1987 yılına ait olup, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ödenen Emlak Vergileri red ve iade edilecektir.

1.1.1987 tarihinden önce inşa edilen, muafiyet kapsamındaki binaların diğer yıllara ait olan ödenmemiş vergilerinin tahsiline devam edilecektir. Tahsil edilenlerin ise iadesi yapılmayacaktır.

Madde 5. — Kanunun yürürlük tarihi 1.1.1987 olarak öngörülmüştür.

Madde 6. — Yürütme maddesidir.

T.B.M.M.
Sosyal Demokrat Halkçı Parti
Grup Başkanlığı
Sayı : 175

12 . 3 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26.5.1981 Tarih ve 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.
Gereğinin yapılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Hüseyin Aydemir
İzmir

Muhittin Yıldırım
Edirne

Mehmet Sait Eral
Hakkâri

Salim Erel
Konya

Şeyhmus Bahçeci
Diyarbakır

A. Sırrı Özbek
Adıyaman

İbrahim Taşdemir
Ağrı

M. Hayri Osmanlıoğlu
Gaziantep

Ayhan Fırat
Malatya

A. Rıdvan Yıldırım
Tunceli

G E R E K Ç E

26.5.1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu Belediyelere; İlan ve Reklam Vergisi, Eğlence Vergisi, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi, Yangın Sigortası Vergisi ve İşgal Harcı, Kaynak Suları Harcı, Telaklık Harcı ve Ölçü ve Tartı Aletleri Harcı gibi kaynaklardan gelir temin etmektedir. Ayrıca bunlara ilaveten Emlak Vergisi ile de bu gelirlere büyük miktarda kaynak sağlanmış bulunmaktadır.

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içerisinde sabit bir işyerinde ticari, sınai veya serbest meslek faaliyeti bulunan, gerçek veya tüzel kişiler bu faaliyetlerinden dolayı esasen Devlete çeşitli vergi kanunları gereğince birçok vergi ödemektedir.

Ayrıca bunlara ilaveten bir de «Meslek Vergisi» alınması mükellefleri zor durumda bırakmakta ve malî külfet yüklemektedir. Esasen bu ad altında alınan bir vergi hiçbir ülke mevzuatında bulunmamaktadır.

Diğer kalemlerden belediyelere sağlanan imkânlar da dikkate alındığında, meslek vergilerinin esnafımıza yüklediği eziyet, külfet ve işkence nedeniyle kaldırılmasında son derece yarar vardır. Bu gün bir esnaf 14 çeşit vergi vermektedir. Meslek vergisi, özellikle esnafı çok güç durumda bırakmakta, bütün esnafın yaygın ve yoğun şikâyetine sebep olmaktadır. Diğer taraftan meslek vergilerinin yarattıkları külfetin ötesinde önemli bir fonksiyonları olmamaktadır. Verginin toplanması için yapılan masrafların bazen sağlanan hasıladan daha çok olduğu görülmektedir. Bugün meslek vergisi bir huzursuzluk kaynağı haline gelmiştir. Külfeti nimetinden fazla olmuştur. Vergi cezaları ve faizlerinin altından kalkılamaz olmuştur. Örneğin 100 bin liralık bir vergi borcu ceza ve faizleriyle 300 bin liraya baliğ olmaktadır. Sonuç olarak Devlet asıl vergi alacağı olan 100 bin lirayı dahi tahsil edemez duruma düşmektedir. Esnafımız da bu kadar ceza ve faiz nedeniyle mesleğini terk zorunda bırakılmaktadır.

Bu nedenle Belediye Gelirleri Kanununda «Meslek Vergisi» adı altında alınan vergi ile ilgili tüm maddelerin kaldırılması uygun görülmüştür.

Ayrıca; bugüne kadar tahakkuk etmiş bulunan vergilerin tahsiline imkân vermek amacı ile de asıl borcun ödenmesi kaydıyla bu vergilere ait birikmiş faizlerinin tahsili cihetine gidilmeyeceği hükmü getirilmiştir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ HÜSEYİN AYDEMİR VE 9 ARKADAŞININ TEKLİFİ

**26.5.1981 Tarih ve 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Bazı Maddelerinin
Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi**

MADDE 1. — 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun «Belediye Vergileri» başlıklı birinci kısmının «Meslek Vergisi» başlıklı birinci bölümünde yer alan «Meslek Vergisi» ile ilgili 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahakkuk edip ödenmeyen meslek vergilerinden doğan her türlü ceza, faiz ve benzeri ek ödemeler, meslek vergisi aslının gelecek ilk vergilendirme dönemine kadar en çok üç taksitte ödenmesi halinde tahsil edilmezler. Bu taksitlendirme süresinin tamamı altı aydan az olamaz.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

T.B.M.M.
Anavatan Partisi
Grup Başkanlığı
Sayı : 11 - 87/144

14 . 4 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 1 - 11 inci maddelerinin yürürlükten kaldırılması hakkındaki Kanun Teklifi gerekçeli olarak ilişikte sunulmuştur.

Gereği için arz olunur.

13 . 4 . 1987

Lutfullah Kayalar
Yozgat

Haydar Koyuncu
Konya

Ali Topcuoğlu
Kahramanmaraş

Abdurrahman Bozkır
Konya

Mustafa Kılıçaslan
Sakarya

İsmet Ergül
Kırşehir

Orhan Ergüder
İstanbul

Burhan Kara
Giresun

Dr. İmren Aykut
İstanbul

Ali Babaoğlu
Nevşehir

Alpaslan Pehlivanlı
Ankara

Ogan Soysal
Ankara

A. Şevket Gedik
Adana

Mehmet Budak
Kırşehir

Hamdi Özsoy
Afyon

Nihat Türker
Afyon

Ledin Barlas
Adana

İsmet Özarslan
Amasya

Osman Işık
Ankara

Ahmet Yılmaz
Giresun

Ali Rifki Atasever
Tekirdağ

<i>Mehmet Sađdıç</i> Ankara	<i>Ahmet Özman</i> Çankırı	<i>Osman Nuri Akyol</i> Kocaeli
<i>Hazım Kutay</i> Ankara	<i>Beşir Çelebiođlu</i> Mardin	<i>Saffet Sakarya</i> Çankırı
<i>Nihat Akpak</i> Sakarya	<i>Sabri Aras</i> Kars	<i>M. Zeki Uzun</i> Tokat
<i>Metin Yaman</i> Erzincan	<i>Kadri Altay</i> Antalya	<i>Reşit Ülker</i> İstanbul
<i>İsmail Dayı</i> Balıkesir	<i>İsmail Üđdül</i> Edirne	<i>Sadi Abbasođlu</i> İstanbul
<i>Ülkü Söylemezođlu</i> Kahramanmaraş	<i>Alaeddin Kısakürek</i> Kahramanmaraş	<i>Sadettin Ağacık</i> Kastamonu
<i>Togay Gemalmaz</i> Erzurum	<i>Nabi Sabuncu</i> Aydın	<i>İlhan Aküzüm</i> Kars
<i>Mehmet Topaç</i> Uşak	<i>Aziz Kaygısız</i> Kars	<i>Seçkin Fırat</i> Bolu
<i>Muhlis Arıkan</i> Samsun	<i>Hikmet Bicentürk</i> İçel	<i>Sabahattin Aras</i> Erzurum
<i>Ebubekir Akay</i> Erzurum	<i>Ahmet Büyükuđur</i> Kütahya	<i>Arif Ağaoğlu</i> Adıyaman
<i>Ahmet Doğru</i> Artvin	<i>Süleyman Yağcıoğlu</i> Samsun	<i>Metin Gürdere</i> Tokat
<i>Fazıl Osman Yöney</i> İstanbul	<i>Ercüment Konukman</i> İstanbul	<i>Ünal Yaşar</i> Gaziantep
<i>Abdurrahman N. Kara'a</i> Kütahya	<i>Faik Tarımcıoğlu</i> Bitlis	<i>İsmail Saruhan</i> Ankara
<i>Mehmet Yaşar</i> Ağrı	<i>Burhan Cahit Gündüz</i> İzmir	<i>Alaattin Fırat</i> Muş
<i>Mehmet Kaşıkçı</i> Kayseri	<i>İbrahim Özbıyık</i> Kayseri	<i>Suha Tanık</i> İzmir
<i>Göksel Kalaycıođlu</i> Ankara	<i>Nihat Harmancı</i> Konya	<i>Ünal Akkaya</i> Çorum

GENEL GEREKÇE

Meslek Vergisi, Belediye Gelirleri Kanununun ilk bölümünde yer almaktadır ve mahiyeti itibariyle yeni bir vergi türüdür. Bu verginin ilk şekli 5237 Sayılı Kanunun Anayasa Mahkemesince iptal edilen ilan ve reklam resminin tabelalara ilişkin hükmü ile Cumhurbaşkanınca geri çevrilen 2216 Sayılı Kanundaki tabela ve unvan vergisi ile ilgili düzenlemelerdir ve bu vergi adı geçen bu Kanunların yerine kaim olmak üzere düzenlenmiştir. Sabit bir iş yerinde yapılan ticarî, sınaî ve meslekî faaliyetlerle, sabit iş yeri şartı aranmadan ticarî amaçlı motorlu taşıt araçlarının işletilmesiyle ilgili bir vergidir. Bu verginin en önemli unsuru Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde faaliyette bulunulmasıdır. Mücavir sahaya alınma veya mücavir sahadan çıkarılma kararına göre, vatandaş bu verginin mükellefi olabilmekte veya mükellefiyetten kurtulabilmektedir. Bir çok köy yerleşim yerlerinin mücavir alan dışında kalması esasen bu tür vergi uygulanmasında da bir ayrıcalığı beraberinde getirmiştir. Bir köyde belediye var veya şu veya bu sebeple bir belediyenin mücavir alanına giriyorsa orada bu tür faaliyetler meslek vergisine tabi olacak, hemen yanında ve oradaki kadar bu çeşit mesleklerin icra edildiği bir diğer yerleşim merkezinde ise belediye yok ve mücavir alana girmiyor diye bu vergi ödenmeyecek. Bu eşitsizlik yaygın bir şikâyet konusudur.

Meslek vergisinin esaslı bir unsuru olan «ticarî, sınaî ve meslekî faaliyet»ten ne anlaşılması gerektiği hususunda Belediye Gelirleri Kanununda bir hüküm bulunmaması bu konuda da bazı tereddüt ve sürtüşmelere neden olduğu ve davaların açıldığı görülmektedir. Diğer taraftan ticarî amacı olmayan pek çok taşıma işlemlerinin meslek vergisine tabi tutulmaya çalışıldığı görülmekte olup pek çok taşıma işinde de ticarî taşımacılık unsurunun gizlenebildiği müşahade edilmektedir. Yük ve yolcu taşımacılığında belli bir tarifeye uyulup uyulmadığı veya esasen böyle bir tarifenin gerekip gerekmediği hususları da uygulamada ihtilafa sebebiyet vermekte ve muhtemel meslek vergisi gelirinde de kayıplar olabilmektedir.

Yine mülkiyeti muhafaza kaydı ile satılan pek çok vasıtanın el değiştirmesi, sahibince el konulması gibi durumlarda meslek vergisinin o andaki muhatabı konusunda bazı sürtüşmelere sebebiyet vermektedir.

Muafliklarla ilgili uygulamalarda, gelir vergisi muafı esnafın belirlenmesinde doğan ve esasen Gelir Vergisi Kanununa ait süregelen ihtilaflar meslek vergisini de etkilemekte ve beraberinde çeşitli ihtilafları getirmektedir.

Burada üzerinde durulması gereken önemli bir husus da mükelleflerin ödeyecekleri vergilerin faaliyette buldukları belediyelere göre değişecek olmasıdır.

Diğer taraftan işe başlama - mükellefiyete girme ilişkisinin de çeşitli yorumlara neden olduğu bilinmektedir. İş bırakma ile mükellefiyetten çıkmanın veya işe başlama ile mükellefiyete girmenin her zaman aynı anlama gelmediği bilinmediğinden bu alanda mükellefle belediyeler meslek vergisi konusunda sık sık ihtilafa düşebilmektedirler.

Esnafımızdan alınan ve yukarıdaki fıkralarda belirtmeye çalıştığımız meslek vergisinin uygulamada da büyük masraf ve kırtasiyeye neden olduğu görülmektedir.

Esasen meslek vergisi Ülkemizde yeni ihdas edilmiş bir vergi türüdür ve dünyada yaygın bir vergi türü değildir.

Meslek vergisi, mesleğin gerektirdiği gelir vergisi dahil bazı vergilerin ayrıca ödendiği dikkate alınırsa mükerrer bir vergi olarak da mütalaa edilebilir.

Meslekten elde edilen gelir esasen vergiye tabi olduğuna göre o mesleğin icrasının ayrıca vergilendirilmesi, meslek sahiplerini mutazarrır eder, onları mesleklerinden soğutur. Gerçekten de pek çok esnaf 2464 Sayılı Kanundan doğan mükellefiyetler nedeniyle özellikle meslek vergisi yüzünden mesleklerini terk durumunda kalmaktadır. Bugün meslek vergisi olmasa da belediyeler sağlanan bütçe gelirleri ve diğer belediye gelirleri nedeniyle oldukça ferahlamışlar ve büyük maddî imkânlarla kavuşmuşlardır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde ile genel gerekçede izah edilen nedenlerle 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun meslek vergisi ile ilgili 1 - 11 inci maddelerinin yürürlükten kaldırılması sağlanmaktadır.

Madde 2 ve 3. — Yürürlük ve yürütme maddeleridir.

YOZGAT MİLLETVEKİLİ LUTFULLAH KAYALAR VE 68 ARKADAŞININ TEKLİFİ

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 1 - 11 inci Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 26.5.1981 tarih ve 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu Kanun 1 Ocak 1987 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

6.5.1987

Esas No. : 1/842, 2/424,2/435

Karar No. : 64

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça Komisyonumuza havale edilen «2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Meslek Vergisi ile İlgili Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması ve 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanununun 5 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ile daha önce Komisyonumuza havale edilmiş bulunan 2/424 Esas Sayılı İzmir Milletvekili Hüseyin Aydemir ve 9 arkadaşı tarafından hazırlanan «26.5.1981 Tarih ve 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi» ve 2/435 Esas Sayılı Yozgat Milletvekili Lutfullah Kayalar ile 68 arkadaşı tarafından hazırlanan «2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 1 - 11 inci Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi» İçtüzüğü'nün 36 ncı maddesi hükmü gereğince birleştirilerek, Komisyonumuzun 6.5.1987 tarihinde yaptığı 103 üncü birleşimde ilgili teklif sahipleri ile Hükümet temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşüldü.

Bilindiği gibi, 1981 senesinde yürürlüğe giren Belediye Gelirleri Kanunu ile getirilen Meslek Vergisi, Belediyelerin hizmet imkânlarını artırmaya yönelik ek malî kaynak olarak düşünülmüştür. 2464 Sayılı Kanun ile öngörülen meslek vergisi tarifelerinin tespiti hususu ise aynı kanun içerisinde Belediyelere verilmişti. Ancak, Belediyelerin, söz konusu tarifeleri farklı şekilde tespit etmeleri sonucunda uygulamada bir türlü paralellik ve birlik sağlanamamıştır. Bu durum ise meslek vergisinin amacına ulaşmasını engellemiştir. Kaldı ki, 2380 Sayılı Belediye ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkındaki Kanun ile de Belediyelere Genel Bütçe Gelirlerinden giderek artan bir oranda pay verilmeye başlanmıştır.

Bu nedenlerle, tasarının Meslek Vergisinin kaldırılması sonucunda, Belediyelerin fazla bir malî kaybının söz konusu olamayacağı, buna karşılık meslek vergisi mükelleflerinin özellikle esnaf ve sanatkârları ferahlatacağı gerekçesi ile hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Ayrıca, tasarı ile emlak vergisi kanununun geçici muafıklarla ilgili 5 inci maddesine yeni bir fıkra halinde Organize Sanayi Bölgeleri ile Sanayi ve Küçük Sanat Sitelerindeki binalar, inşalarının bitimini takip eden bütçe yılından itibaren 5 yıl süre ile geçici muafiyetten faydalandırılmaktadır. Aynı kanuna geçici 17 nci madde olarak eklenen (f) fıkrası ile tanınan geçici muafiyet daha önceki yıllarda inşaatı biten binalar için de kalan süre kadar faydalanma hükmünü getirmektedir.

Meslek vergisinin kaldırılmasının yerinde bir karar olduğu zira 1981 yılında yürürlüğe giren 2464 sayılı Yasa ile öngörülen meslek vergisinin Belediyelerce farklı tarifeler uygulanması neticesinde şikâyetlere sebebiyet verdiği, çağdaş olmayan bu verginin kaldırılmasının belediyeler açısından önemli bir gelir kaybına yol açmayacağı, çünkü 2380 sayılı Yasa ile Belediyelerin Genel Bütçe Gelirlerinden yıllar itibarıyla artan oranda yardım gördüğü, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 5 inci maddesine eklenmesi öngörülen fıkra ile Orga-

nize Sanayi Bölgeleri ile Sanayi ve Küçük Sanat Sitelerinde inşa edilen binaların da 5 yıllık Emlak Vergisi muafiyeti kapsamına alınmasının yerinde bir karar olduğu, bu muafiyetin kademeli olarak geriye doğru uygulanmasının da hakkaniyet prensibine uygun bulunduğu ifade edilmiştir.

Yapılan bu görüşmelerden sonra daha kapsamlı olması nedeniyle tasarı metni esas alınarak maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesi aynen,

Belediye ve mücavir alan sınırları içinde veya dışında yapılan farklı istisna uygulamalarını ortadan kaldırmak amacıyla 7269 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yapılan yapı ve tesisler ile belediye ve mücavir alan sınırları içinde veya dışında inşa edilecek ahır, samanlık, kümes ve hayvan barınakları ile yemlik gibi yapı ve tesislerin de muafiyet kapsamına alınmasını ve 2464 sayılı Kanununun 80 inci maddesine bir fıkra eklenmesini öngören yeni bir metin tasarıya 2 nci madde olarak eklenmek suretiyle,

Yeni ilave edilen madde nedeniyle 2, 3 ve 4 üncü maddeler 3, 4 ve 5 inci maddeler olarak, yürürlük ve yürütmeye ilişkin 5 ve 6 ncı maddeler ise 6 ve 7 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarıya ilave edilen madde nedeniyle tasarının başlığı «2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Meslek Vergisi ile İlgili Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması, Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi ile 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanununun 5 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» şeklinde değiştirilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Cengiz Tuncer</i> Kayseri	Sözcü <i>Alaattin Fırat</i> Muş	Kâtip Üye <i>Kadir Demir</i> Konya
<i>Hazım Kutay</i> Ankara	<i>Hakkı Artukarslan</i> Bingöl	<i>A. Şamil Kazokoğlu</i> Bolu
<i>İlhan Aşkın</i> Bursa	<i>C. Tayyar Sadıklar</i> Çanakkale	<i>O. Şeref Bozkurt</i> Çanakkale
<i>Ünal Akkaya</i> Çorum	<i>Metin Yaman</i> Erzincan	<i>İlhan Aras</i> Erzurum
M. Hayri Osmanlıoğlu Gaziantep İmzada bulunamadı.	<i>İ. Fevzi Yaman</i> Isparta	<i>Tülay Öney</i> İstanbul
<i>M. Turan Bayezit</i> Kahramanmaraş	<i>İbrahim Özbıyık</i> Kayseri	<i>Erol Ağaçlı</i> Kırklareli
<i>İsmet Ergül</i> Kırşehir	<i>Saffet Sert</i> Konya	<i>Sümer Oral</i> Manisa İmzada bulunamadı.
<i>Fehmi Memişoğlu</i> Rize	<i>Enver Özcan</i> Tokat İmzada bulunamadı.	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Meslek Vergisi ile İlgili Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması ve 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanununun 5 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2. — 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE 4. — 1986 takvim yılına ait olup 1987 yılında tarh edilen ve tahakkuk eden meslek vergileri terkin, tahsil edilmiş bulunanlar red ve iade olunur.»

MADDE 3. — 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 5 inci maddesine (e) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki (f) fıkrası eklenmiştir.

«f) Organize sanayi bölgeleri ile sanayi ve küçük sanat sitelerindeki binalar, inşalarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren 5 yıl süre ile geçici muafiyetten faydalandırılır.»

MADDE 4. — 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE 17. — Bu Kanunun 5 inci maddesinin (f) fıkrasındaki geçici muafiyet, daha önceki yıllarda inşaatı biten binalar için inşaatın bittiği yılı takip eden yılın başından itibaren hesaplanır ve kalan süre kadar uygulanır.

Bu maddede yer alan geçici muafiyete tabi binaların 1987 yılına ait emlak vergileri terkin, tahsil edilmiş bulunanlar red ve iade olunur.»

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Meslek Vergisi ile İlgili Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması, Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi ile 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanununun 5 inci Maddesine Bir Fıkra ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 80 inci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«7269 sayılı Umumî Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlar Hakkındaki Kanun Hükmülere uyarınca yapılan yapı ve tesisler ile Belediye ve Mücavir alan sınırları içinde veya dışında inşa edilecek ahır, samanlık, kümes ve hayvan barınakları ile yemlik gibi yapı ve tesisler Bina İnşaat Harcı dahil yukarıda sayılan Harçlardan müstesnadır.»

MADDE 3. — Tasarının 2 nci maddesi 3 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 3 üncü maddesi 4 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 4 üncü maddesi 5 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 5. — Bu Kanun, 1.1.1987 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 6. — Tasarının 5 inci maddesi 6 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının 6 ncı maddesi 7 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

26.4.1987

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı Başbakan Yrd.
I. K. Erdem

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
H. C. Güzel

Devlet Bakanı
M. V. Dinçerler

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Devlet Bakanı V.
A. Karaevli

Devlet Bakanı
A. Karaevli

Devlet Bakanı V.
A. Tenekeci

Adalet Bakanı
M. O. Sungurlu

Millî Savunma Bakanı
Z. Yavuztürk

İçişleri Bakanı
Y. Akbulut

Dışişleri Bakanı V.
H. C. Güzel

Maliye ve Gümrük Bakanı
A. K. Alptemoçin

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak.
M. Emiroğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı
I. S. Giray

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
M. Kalemli

Ulaştırma Bakanı
V. Atasoy

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı
H. H. Doğan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
M. M. Taşcıoğlu

Sanayi ve Ticaret Bakanı
H. C. Aral

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
S. N. Türel

Kültür ve Turizm Bakanı
A. M. Yılmaz

